

Biblioteca del Sud

Pg. dels Almogàvers, 49

Tel. 93 720 51 74

bibliodelsud@ajsabadell.cat

Il·lustració de Núria Aparicio

Eduquem-les, eduquem-nos

www.sabadell.cat/bims

Ajuntament
de Sabadell
Biblioteques Municipals

Diputació
Barcelona

**TRANSFORMEM LA REALITAT,
CONSTRUÏM EN IGUALTAT**

Biblioteques Municipals de Sabadell

SUMARI

ELS CONTES TRANSMETEN.....	1
UNA GUIA, PER QUÈ?.....	2
DIVERSITAT AFECTIVA.....	3
REVISIÓ D'ESTEREOTIPS I CANVI DE ROLS.....	7
PROTAGONISTES EXCEPCIONALS.....	12
DRETS DE LES DONES.....	16
PER ACABAR.....	20
AGRAÏMENTS.....	21

AGRAÏMENTS

Aquesta guia no hauria estat possible sense la col·laboració del col·lectiu feminista **Justa Revolta** i de la regidoria de Drets Civils i Gènere de l'Ajuntament de Sabadell.

Les imatges que apareixen a la guia són de Leonardo Burgos i de Núria Aparicio. **Les imatges són propietat dels seus creadors o creadores i/o editorials i s'han utilitzat sense ànim de lucre per difondre la seva obra.**

Des de la Biblioteca del Sud també ens volem sumar a la campanya **Sabadell, lliure de sexisme** que fomenta les relacions lliures, respectuoses i igualitàries, alhora que pretén evitar les conductes sexistes per raons d'orientació i expressió de gènere, tant verbals com físiques.

per acabar...

O començar...

**IGNOREM LA NOSTRA VERITABLE ALÇADA
FINS QUE ENS POSEM EN PEU
EMILY DICKINSON**

**SI NO PUC BALLAR NO ÉS LA MEVA REVOLUCIÓ
EMMA GOLDMAN**

**EL FEMINISME ÉS UNA FORMA DE VIURE
INDIVIDUALMENT I DE LLUITAR COL·LECTIVAMENT
SIMONE DE BEAUVOIR**

**CUANDO UNA MUJER AVANZA,
NINGÚN HOMBRE RETROCEDE**

EZLN

ELS CONTES TRANSMETEN

Aquesta guia neix d'una necessitat. Sabem que les biblioteques podem aportar el nostre granet de sorra per a transformar la societat. Els llibres, la literatura, la cultura són una eina de canvi molt poderosa i també una eina de transmissió d'estereotips i rols que pot arribar a ser molt efectiva. Mai ens hem qüestionat les històries que apreníem i ens explicaven quan érem petits i tampoc n'hem fet una lectura amb una perspectiva igualitària. Per què les princeses són salvades per un príncep blau? Per què ells són forts, valents i decidits i elles tendres, guapes i atentes? Quants llibres coneixeu on la protagonista sigui una noia? En aquesta guia us volem presentar un conjunt de llibres que podeu explicar, contar i compartir amb els vostres infants i amb vosaltres mateixes. Segur que hi ha més d'una història que us sorprendrà, que no us deixarà indiferents i que, sobretot, us farà reflexionar sobre com hem après i com volem que aprenguin els nostres infants.

UNA GUIA DE LECTURA, PER QUÈ?

Perquè creiem que és una de les maneres per a donar a conèixer una part dels nostres llibres que ens ajuden a explicar i entendre el món des d'una perspectiva més igualitària. Ens donen un toc d'atenció i fan qüestionar-nos moltes coses. Dins d'aquests llibres hi trobarem preguntes però també respostes i podrem explicar als infants conceptes claus del món que els envolta.

QUÈ HI TROBAREM?

La guia es troba dividida en 4 apartats, degudament explicats gràcies a la col·laboració del col·lectiu feminista de la ciutat, [Justa Revolta](#). En cada un d'ells hi ha una selecció dels documents més interessants que podreu trobar a la [Biblioteca del Sud](#).

DA

DIVERSITAT AFECTIVA

REVISIÓ D'ESTEREOTIPS I CANVI DE ROLS

RE

PE

PROTAGONISTES EXCEPCIONALS

DRETS DE LES DONES

DD

LA NIÑA INVISIBLE

Puño. Il·lustr. Marta Altés. SM, 2018.

Trog decideix fer el mateix que fan els nens de la seva tribu. Sortir a caçar a la nit. La història que viurà és l'inici d'un canvi a la nostra societat.

LA SENYORA DELS LLIBRES

Heather Henson. Il·lustr. David Small.

Joventut, 2010.

Basat en la història real de les bibliotecàries a cavall que repartien lectura entre la població. Dones excepcionals que regalaven amor per la lectura.

ALTRES LLIBRES

- Raquel Díaz Reguera. **Cuando las niñas vuelan alto.** Lumen, 2017.
- Rachna Gilmore. Il·lustr. Brenda Jones. **La meva mare és rara.** Joventut, 1991.
- Sara Pennypacker. **La nena dels pardals.** Joventut, 2010.

LAS MUJERES Y LOS HOMBRES

Equipo Plantel. Il·lustr. Luci Gutiérrez.

Media Vaca, 2015.

Un llibre imprescindible per explicar als infants, als adolescents i als adults com funciona el món que ens envolta i què significa la igualtat de gènere.

DE PUNTETES

Rosine Wortemann. Il·lustr. Claire

Wortemann. Picarona, 2018.

A l'Àlex li agrada jugar a futbol, enfil·lar-se als arbres i el ballet. L'Àlex aprendrà a trobar el seu propi espai.

EL FUTURO ES FEMENINO: CUENTOS PARA QUE JUNTAS CAMBIEMOS EL MUNDO

Sara Cano. Nube de tinta, 2018.

Un llibre ple de relats inspiradors en el qual diverses escriptores reflexionen sobre les situacions quotidianes que viuen les dones que s'hi enfronten amb valentia.

DIVERSITAT AFECTIVA

ESTIMEU A QUI VULGUEU, COM VULGUEU I ON VULGUEU

Si bé podem entendre que no totes les persones som iguals, perquè a vegades encara costa d'entendre que tampoc totes sentim, desitgem, estimem i ens mostrem de la mateixa manera? Segurament una de les dificultats amb les que xoquem a l'hora d'entendre aquesta premissa, rau en el pes de l'educació que hem rebut i, en definitiva, en la manera com se'ns ha explicat i se'ns ha fet entendre el món. Què millor doncs que un bon grapat de recursos per ensenyar a les generacions que venen que l'univers de l'afecte, l'amor, el desig i la sexualitat és tan divers com diverses som les qui el sentim? Què millor doncs, que deixar-los créixer sense etiquetes i caselles? Comencem doncs per mostrar-los que ni totes les nenes necessiten un príncep, ni tots els nens volen salvar princeses.

EL NEN PERFECTE

Bernat Cormand; Àlex González. SD, 2012.

En Daniel és perfecte als ulls de tothom i guarda un secret quan cau la nit.

FAMILIARI

Mar Cerdà. Comanegra, 2014

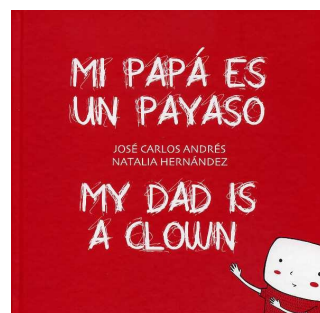
Totes les famílies són en aquest llibre amb més de 80.000 combinacions possibles. Perquè hi ha moltes famílies diferents.

MI PAPÀ ES PAYASO

Jose Carlos Andrés. Egales, 2013.

Aquest llibre il·lustrat amb tres colors bàsics, blanc, negre i vermell i personatges quadrats, ens mostra amb orgull la vida d'uns pares i de les seves professions: metge i pallasso.

ENS AGRADEM!

Juanolo. Tandem, 2006.

Homes alts que estimen homes baixos, dones esquifides que estimen dones grans, homes rossos que estimen homes morenos, dones primes que estimen dones grasses... Ens agradem i ens estimem!

EL MEU COS ÉS MEU

Joventut, 2015.

Dir que no i protegir-se de contactes desagradables no és fàcil. Els nens i nenes que se senten segures de si mateixes tenen més facilitat per dir ben clar el que volen i el que no.

SÓC UNA NENA

Yasmeen Ismail. Corimbo, 2016.

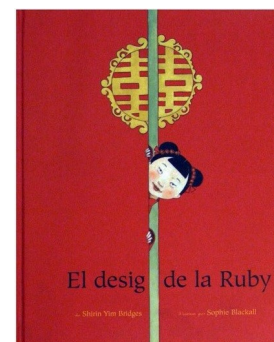
Tenim dret a ser el que vulguem ser. La nostra protagonista és un petit ase femella, o somera, espontània, natural i moguda. Quan algú la confon amb un nen, ella crida ben fort: «Sóc una nena!».

EL DESIG DE LA RUBY

Shirin Yim Bridges. Serres, 2005.

En una antiga ciutat de la Xina viu la Ruby. Ella és diferent de totes les nenes del seu temps. En comptes de casar-se està decidida a anar a la universitat, com fan els nens a casa seva.

DRETS DE LES DONES

LA IGUALTAT DE DRETS BENEFICIA A LES DONES

I ALS HOMES. TOTS SOM PERSONES.

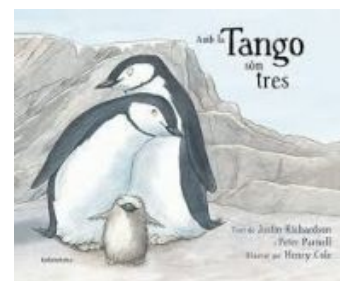
Al llarg de la història les dones hem estat relegades a l'espai "privat", fent les feines domèstiques, tenint cura de la llar i de la família nuclear, privant-nos l'espai "públic".

En cadascuna de les parts de la nostra societat s'ha perpetuat la idea de que les dones som ciutadanes de segona. Des de fa poques dècades teníem els drets limitats als civils i polítics i sempre sota la tutela de l'home.

Les lleis han estat creades i aplicades per homes com els hi convenia, des de la seva perspectiva, sense veure quines eren les necessitats reals que teníem i fer-nos partícips.

Poc a poc s'han fet passes endavant, però encara existeix una forta resistència a la transformació legal per aconseguir una veritable igualtat i seguretat jurídica.

Amb les següents lectures podem prendre consciència a través de les protagonistes, de com les dones som capaces d'actuar per nosaltres mateixes així com de la importància de reivindicar els nostres drets al llarg de la història.

AMB EN TANGO SOM 3

Peter Parnell; Justin Richardson.

Il·lustr. Henry Cole. Kalandraka, 2006

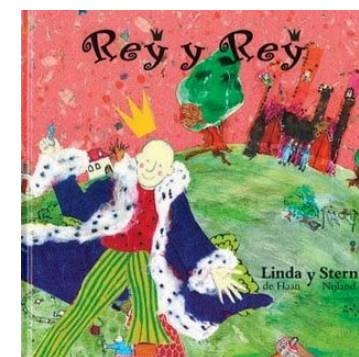
Guanyador de molts premis, aquest àlbum il·lustrat està basat en una història real. Tango, el primer pingüí amb dos pares.

REY Y REY

Linda de Haan. Serres, 2004.

Obra guanyadora del premi de literatura infantil *El Barco de Vapor*.

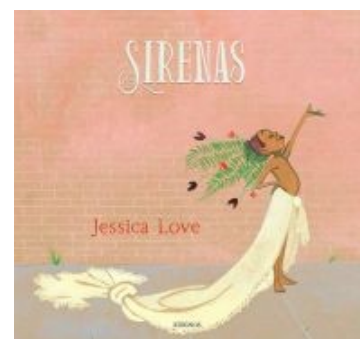
La reina pensa que ha arribat el moment que el príncep es casi. Quedarà encantat per algun embruix màgic? Serà temptat per la princesa Ària? O simplement farà cas al seu cor?

SIRENAS

Jessica Love. Kókinos, 2018.

Els nens també poden somiar amb sirenes. És més important com ens sentim o com ens veuen des de fora? El protagonista és capaç de trobar el seu propi mar.

ELS DIES FELIÇOS

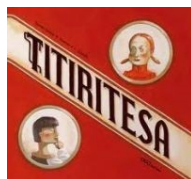
Bernat Cormand. A Buen Paso, 2018

Dos protagonistes, un poble, una amistat, un amor. De cop i volta, un d'ells marxa i queda el record de la infància. Un àlbum il·lustrat de forma meravellosa.

ALTRES LLIBRES

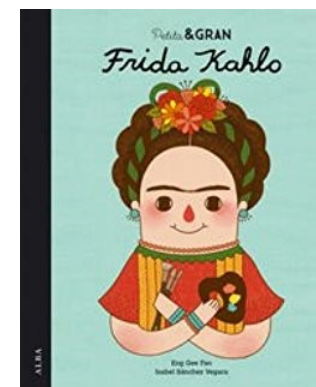
- Laura Reixach. **En Ceba i en Pebre.** Bellaterra, 2010.
- Iñaki Tofiño. **La festa d'en Blai.** Bellaterra, 2008.
- Daniela Kulot. **Leopoldo y Casilda.** Factoría K de Libros, 2007.
- Lesléa Newman. **Paula tiene dos mamás.** 2003.
- Carmen Herrera. Il·lustr. Lluís Filella. **Piratas y quesitos.** A Fortiori, 2005.
- A.T.A., Asociación de Transexuales de Andalucía-Sylvia Rivera. **Piratrans Carabarro.** La Calle, 2015.
- Luis Amavisca. **Princesa Li.** Egales, 2012.
- Xerardo Quintià. **Titiritesa.** OQO, 2008.
- Manuela Olten. **Tots uns homes.** Serres, 2005.
- Michael Hall. **Vermell: història d'una cera de colors.** Takatuka, 2017.
- Nerea Garcia. **Yo soy Mia.** Bellaterra, 2016.

FRIDA KAHLO (COL·LECCIÓ PETITA&GRAN)

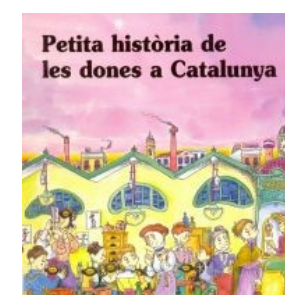
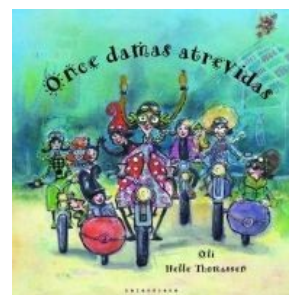
Mª Isabel Sánchez Vergara. Alba, 2015.

Aquesta col·lecció és meravellosa. Un munt de biografies per a conèixer a cada una de les dones que han canviat el món a partir de les seves conquestes. Art, música, literatura, ciència, etc.

ALTRES LLIBRES

- Josephine Poole. **Anna Frank.** Lumen, 2005.
- Rachel Ignotofsky. **Mujeres de ciencia: 50 intrépidas pioneres que cambiaron el mundo.** Capitán Swing, 2018.
- Rachel Ignotofsky. **Mujeres en el deporte: 50 intrépidas deportistas que jugaron para ganar.** Nórdica Libros, 2018.
- Oli, Helle Thomassen. **Once damas atrevidas.** Kalandraka, 2001.
- Dolors Freixenet Mas. Il·lustr. Pilarín Bayés. **Petita història de les dones a Catalunya.** Mediterrània, 2002.
- La col·lecció de "Tina superbruixa" de Knister.

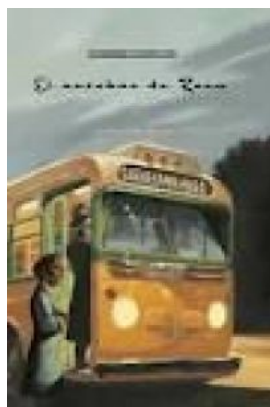
SUPERMUJERES SUPERINVENTORAS: IDEAS BRILLANTES QUE TRANSFORMARON NUESTRA VIDA

Sandra Uve. Lunwerg, 2018.

Es retrata a base d'aquarel·les a gairebé un centenar de dones, quasi totes desconegudes per la societat, que van aconseguir patentar diversos invents que han ajudat la nostra societat.

EL AUTOBÚS DE ROSA

Fabrizio Silei; Maurizio A.C. Quarello

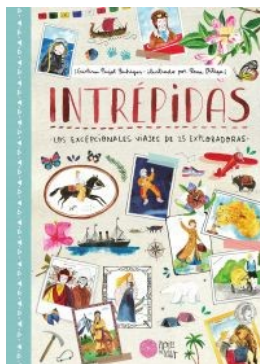
Barbara Fiore, 2011.

Aquest àlbum il·lustrat explica la increïble història de Rosa Parks. La seva decisió individual que es va convertir en lluita col·lectiva per abolir la discriminació racial.

INTRÉPIDAS: LOS EXCEPCIONALES VIAJES DE 25 EXPLORADORAS

Cristina Pujol. Il·lustr. **Rena Ortega.** Pastel de Luna, 2018

25 dones exploradores que van escalar muntanyes, recórrer el món a peu o en bicicleta, viatjar a l'espai, sobreviure en el desert o baixar a les profunditats del mar. Increïble!

REVISIÓ D'ESTEREOTIPS CANVI DE ROLS

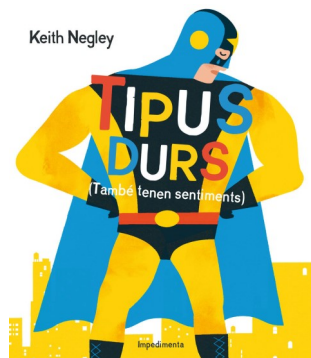
FER COSES DIFERENTS ENS PROPORCIONEN ALTRES PERSPECTIVES

O blau o rosa, o pilotes o nines, o cotxes o cuinetes.... o valents o porugues, o grans esportistes o models de bellesa, o empresaris exitosos o infermeres i cuidadores, i així podríem continuar, anomenant piles i piles d'idees preconcebudes que ens han envoltat des d'abans del néixer i que de ben segur han acabat condicionant qui som, com vivim, a allò que ens dediquem, ...

El patriarcat ens ha fet créixer dotant-nos d'uns atributs diferenciats i antagònics sobre els que hem anat conformant la nostra identitat. Aquests atributs però tot sovint ens redueixen i limiten la nostra manera de ser, pensar, actuar i expressar-nos, dient-nos a quin grup pertanyem (gènere) només en funció dels trets biològics amb els que hem nascut (sexe).

No n'hi ha prou potser ja de classificacions tan estanques? No seria més bonic permetre que totes les persones poguéssim gaudir de totes les possibilitats? Escollir allò que veritablement ens agrada, dedicar-nos a allò que ens apassiona més enllà d'intentar acomplir amb el paper que la societat ens ha reservat en funció del nostre gènere?

Les següents propostes ens endinsen a històries de reivindicació i redescoberta, i ens obren la mirada a altres escenaris i possibilitats per ajudar petites i petits a créixer en aquesta direcció i gaudir lliurement.

TIPUS DURS: TAMBÉ TENEN SENTIMENTS

Keith Negley. Impedimenta, 2016.

Els tipus durs, els herois dels contes, també tenen cor. Lluitadors, astronautes, motoristes... Tots riuen, ploren, s'emocionen com nosaltres, com el més gran dels herois.

ARTUR I CLEMENTINA

Adela Turín. Lumen, 2001.

La Clementina inicia la nova etapa plena d'il·lusions i plans però aviat l'Artur s'encarregarà de treure-li del cap les seves idees, menyspreant els seus plans i anul·lant la seva personalitat fins que la Clementina diu prou.

EL LLIBRE DELS PORCS

Anthony Browne. Kalandraka, 2013.

"Afanya't amb l'esmorzar, estimada!", "Afanya't amb l'esmorzar, mama!" li deien el seu marit i els seus fills. Fins que la senyora Garri marxa de casa.

MALALA: PEL DRET A LES NENES A L'EDUCACIÓ

Raphaële Frier. Blume, 2016.

Malala Yousafzai és pakistanesa i musulmana. Des que tenia onze anys, denuncia els integristes musulmans que consideren que l'escola no és per a les nenes. Ha estat guardonada amb el premi Nobel de la pau.

DONES ÚNIQUES: RELATS DE DONES D'AQUÍ QUE NO PODRÀS OBLIDAR

Montse Barderi. Il·lustr. Violeta Crespo.

Blume, 2016.

Aquest llibre recull històries d'algunes de les dones catalanes més importants del passat i present del nostre país. Més o menys conegudes però igual de valuoses.

LAS CHICAS SON GUERRERAS: 26 REBELDES QUE CAMBIARON EL MUNDO

Irene Cívico i Sergio Parra. Il·lustr. Núria Aparicio. Montena, 2016.

26 dones extraordinàries i rebels que han canviat el món amb la seva actitud i intel·ligència.

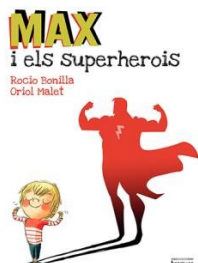
PROTAGONISTES EXCEPCIONALS

NO DEIXIS QUE LES TEVES PORS OCUPIN EL LLOC DELS TEUS SOMNIS

Hem après història a casa, a l'escola, als llibres, al cinema, i ens hem sorprès, emocionat i commogut amb les fites, els reptes, les batalles, els descobriments, les investigacions que s'han fet al llarg dels anys però ep! On eren i on són les dones?

Quan ens hi parem a pensar ens adonem que només ens han ensenyat la història escrita pels homes, una història on grans personatges han fet reals les seves aspiracions i les han brandat al món perquè aquest les reconegués. D'aquesta manera, petites, mitjanes i grans hem crescut orfes de les nostres pròpies referents. Aquelles que, tingueren tant o més protagonisme que la dels homes que hem admirat, però que el pas del temps ha silenciats i arraconat a la cantonada de l'oblit.

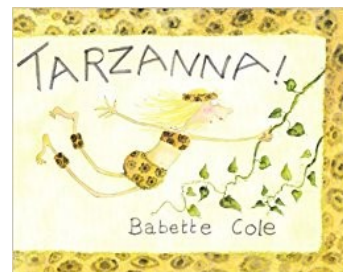
Amb aquest recull de llibres, donem veu i visibilitat a algunes d'aquestes històries, de dones d'aquí i d'allà que, plantant cara a les dificultats, es van fer un lloc en el transcurs dels temps, ja fossin reals o imaginàries. Us convidem a conèixer-les i a reescriure la història.

MAX I ELS SUPERHEROIS

Rocio Bonilla. Animallibres, 2016.

Al Max el fascinen tots els superherois, però en té un de preferit. En realitat, es tracta d'una superheroïna: Mega-power!

LA TARZANA

Babette Cole. Destino, 1997.

Un personatge masculí tant conegut canvia de gènere i ara és la dona de la selva. Ella i en Gerard han de salvar el primer ministre. Un llibre que també és un cant als drets dels animals.

JULIA, LA NIÑA QUE TENÍA SOMBRA DE CHICO

Christina Bruel. El Jinete Azul, 2011.

Un llibre publicat, inicialment, als anys 70, es reedita per parlar-nos de la diferència, la individualitat o l'autonomia a l'adolescència.

CUA DE SIRENA

Alba Barbé i Sierra. Bellaterra, 2016.

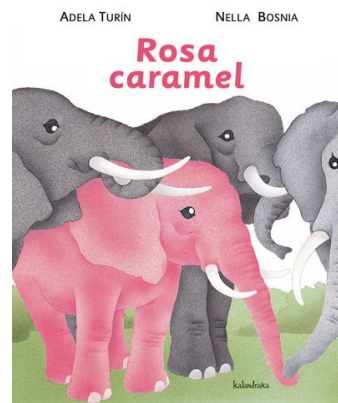
Una cosa o l'altra. Blanc o negre. Carn o peix. Nen o nena, humà o sirena... Com si només hi hagués dues opcions! No pot ser que una decisió sigui també que no vols prendre una decisió?

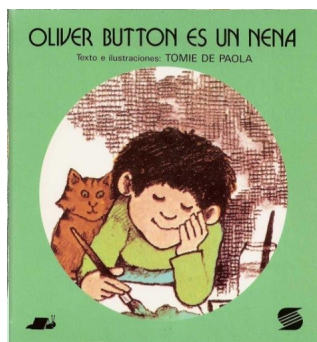
ROSA CARMEL

Adela Turin. Kalandraka, 2013.

En el ramat, totes les elefants són de color rosa, excepte la Guillermina. Aviat descobrirà que les del seu sexe tenen prohibit fer coses reservades només pels mascles. Com que no accepta aquesta tradició, aviat mostrarà a les seves companyes que la igualtat no és pas una utopia.

OLIVER BUTTON ÉS UNA NENA

Tomie de Paola. Everest, 2002.

La intolerància, la lluita pels somnis, el respecte cap a les diferències, la discriminació per ser diferent, la superació personal i molts més valors es mostren en aquest llibre. Un clàssic.

ALTRES LLIBRES

- José Carlos Andrés. **Els indis pell rosa.** Jaguar, 2018
- Ludovic Flamant. Il·lustr. Jean-Luc Englebert. **Les nines són per les nenes.** Tramuntana, 2017.
- Adela Turin. **La història dels bonobos amb ulleres.** Kalandraka, 2013.

- Adela Turin. **Una catàstrofe afortunada.** Bellaterra, 2014.
- Fina Casallerrey. **Un dia de caca i vaca.** Algar, 2006.
- Lola Casas, Gusti. Il·lustr. Gusti. **Ernesto.** Serres/RBA, 2007.
- Magali Le Huche. **Héctor: el hombre extraordinariamente fuerte.** Adriana Hidalgo, 2016.
- Raquel Díaz Reguera. **Hi ha res més avorrit que ésser una princesa rosa?** Thule, 2010.
- Raquel Díaz Reguera. **Me llamo Pecas.** NubeOcho, 2018.
- Gemma Lienas. Il·lustr. Àfrica Fanlo. **La meitat d'en Jan.** La Galera, 2008.
- Beatriz Moncó. Il·lustr. Mabel Piérola. **Mercedes quiere ser bombera.** Bellaterra, 2004.
- Anna Kemp. **El meu gosset vol fer ballet.** Blume, 2012.
- Olga de Dios. **Monstruo rosa.** Apila, 2014.
- Ricardo Alcántara. Il·lustr. Gusti. **¿Quién ayuda en casa?.** Edelvives, 1990.
- Roberto Malo i Fco. Javier Mateos. Il·lustr. de David Laguens. **La Tanga i el gran lleopard.** Comanegra, 2009.
- Col·lecció “**Vet aquí dues vegades**”. Contes clàssics reescrits amb perspectiva de gènere.

